

# Vasaras skola “Raksti un rokraksti” jeb “Meklējot metodes un materiālus: Dienvidkurzemes arhitektūras, mākslas un kultūras mantojuma pētniecība”

## Vasaras skolas programma

**Pirmdiena, 15. augusts. Pētniecības materiāli krājumos, rokrakstu un avotu pētniecība.**

*Latvijas Nacionālajā bibliotēkā*

9.00–9.30

Ievads.

9.00–11.20

LNB speciālie krājumi – ekskursija, teorija un pētniecības metodes. Krājuma struktūra un tā tematiskie virzieni (Linda Akmentiņa, Pauls Daija, Gustavs Strenga, Katrīna Teivāne, Indra Viļumsone)

11.20–12.00

Latviešu folkloras krātuves apmeklējums (Aigars Lielbārdis, LU LFMI)

12.00–13.00

Pusdienu pauze

13.00–14.30

Kas ir rokraksts? Par manuskriptiem arhīvinātnē (Georgijs Dunajevs).

14.40–16.10

Kas ir rokraksts? Dokumentārā mantojuma un avotpētniecības aspekti (Mārtiņš Mintauris).

16.20–17.50

Darbs ar rokrakstiem. Praktiskā nodarbība (Georgijs Dunajevs, Mārtiņš Mintauris).

**Otrdiena, 16. augusts. Digitālais kultūras mantojums, Dienvidkurzemes tēma vizuālajā mākslā un Latvijas kultūras mantojuma restaurācija.**

10.00–13.00.

Lekcija un praktiskā nodarbība – digitālie resursi kultūras mantojuma pētniecībā (Anda Baklāne).

*Latvijas Nacionālajā bibliotēkā*

14.00–15.30.

Ekskursija un lekcija – Dienvidkurzemes tēma 20. gadsimta 20.–40. gadu vizuālajā mākslā: cilvēki, tērpi, lietas, arhitektūra un metafora. Muzealizētā vizuālā māksla (Aija Brasliņa, Inese Sirica).

*Latvijas Nacionālā mākslas muzeja krājumā*

16.00–17.30.

Ievads restaurācijas vēsturē Latvijā un restaurācijas pasu analīzes metode (Dace Čoldere).

*Latvijas Mākslas akadēmijā*

**Trešdiena, 17. augusts. Arhitektūras un mākslas pētniecības metode, restaurētā piemēra analīze. Liepājas muzejs, Hoijeres kundzes viesu nams.**

9.00–11.00

Lekcija un meistarklase par arhitektūras un mākslas rokas zīmējumu un rokrakstu pētniecības metodēm (Krišjānis Jantons, Daina Lāce).

*Nacionālā kultūras mantojuma pārvaldē*

11.00–15.00

Ceļš uz Liepāju un lekcija par aktuālo starptautisko sadarbības projektu “*Dehio-Handbuch der Kunstdenkmäler*” (Dehio mākslas pieminekļu rokasgrāmata). Georga Dehio pamatprincipi un metodes mākslas pieminekļu aprakstos (Daina Lāce).

16.00–17.30

Pieredzes stāsts par jaunatklātā 17.–19. gadsimta interjera muzeja “Hoijeres kundzes viesu nams” restaurāciju, renovāciju un rekonstrukciju (Liesma Markova).

*17.–19. gadsimta interjera muzejā “Hoijeres kundzes viesu nams”*

**Ceturtdiena, 18. augusts. Dzīvais kultūras mantojums Nicā, Bārtā un Rucavā**

9.00–18.00

Dzīvais kultūras mantojums, kuru 20. gadsimta 20.–30. gados mākslinieki attēloja vizuālajā mākslā (ekskursija un pētniecība, Gīta Vanaga).

*Nīcas senlietu krātuves kolekcijā*

Lekcija par Dienvidkurzemes tradicionālajiem tērpiem un saktu “čupu” rotājumu izgatavošanas meistarklase (Aija Ķude).

*Bārtas muzejā*

“Baltā leiša” pagatavošanas meistarklase, kā arī goda mielasts; tautastērpu valkāšanas tradīcijas sievām un meitām, cimdu rakstu zīmēšana jau gatavā šablonā (Sandra Aigare).

*Rucavas Tradīciju namā “Zvanītāji”*

18.00–20.00

Dienvidkurzemes ainava. Ceļš no Rucavas uz Liepāju caur Jūrmalciemu (Pūsēnu kāpa – augstākais piekrastes kalns) un pietura Bernātos pie “Zaļā stara” – Latvijas tālākā rietumu punkta.

**Piektdiena, 19. augusts. Arhitektūras un mākslas pētniecības metožu praktisks pielietojums Liepājā: Svētās Trīsvienības evaņģēliski-luteriskā katedrāle, Svētās Annas evaņģēliski-luteriskā baznīca, Svētā Jāzepa Romas katoļu katedrāle.**

9.00–10.00

**Grupu darbs** - trīs sakrālās arhitektūras un mākslas piemēru pētīšana.

*Liepājā: Svētās Trīsvienības evaņģēliski-luteriskā katedrāle, Svētās Annas evaņģēliski-luteriskā baznīca, Svētā Jāzepa Romas katoļu katedrāle*

11.00–13.00

Ekskursija/diskusija Liepājas muzejā.

14.00–17.00

Noslēguma seminārs – Apgūto pētniecības metožu pielietojums praksē, pētot trīs sakrālās arhitektūras un mākslas piemērus (Daina Lāce).

*Liepājā: Svētās Trīsvienības evaņģēliski-luteriskā katedrāle, Svētās Annas evaņģēliski-luteriskā baznīca, Svētā Jāzepa Romas katoļu katedrāle*

Noslēgums. Diskusija par apgūtajām pētniecības metodēm un vasaras skolas iespaidi.

17.00–21.00

Mājupceļš Liepāja – Rīga

### **Lektori, pētnieki, krājumu glabātāji:**

**Sandra Aigare** – Rucavas tradīciju nama “Zvanītāji” vadītāja.

**Linda Akmentiņa** – LNB Letonikas un Baltijas centra vadītāja vietniece karšu jomā.

**Anda Baklāne** – LNB Digitālās pētniecības pakalpojumu vadītāja, literatūrkritiķe.

**Aija Brasliņa** – mākslas vēsturniece, mākslas zinātņu doktore. Latvijas Nacionālā mākslas muzeja Kolekciju un zinātniskās izpētes nodaļas vadītāja, glezniecības kolekcijas glabātāja (18. gs.–20. gs. pirmā puse).

**Dace Čoldere** – mākslas vēsturniece, viena no Restauratoru biedrības dibinātājām un vadītājām.

**Pauls Daija** – LNB Pētniecības un interpretācijas centra vadošais pētnieks.

**Georgijs Dunajevs** – LNB Letonikas un Baltijas centra krājuma eksperts.

**Krišjānis Jantons** – Kultūras mantojuma informācijas centra speciālists.

**Aija Ķude** – Bārtas muzeja vadītāja un novada tērpa pētniece.

**Daina Lāce** – mākslas vēsturniece, mākslas zinātņu doktore, studiju gados strādājusi Valsts Kultūras mantojuma aizsardzības inspekcijas Pieminekļu dokumentācijas centrā. LMA pasniedzēja un pētniece LMA Mākslas vēstures institūtā.

**Aigars Lielbārdis** – LU Literatūras, folkloras un mākslas institūta pētnieks, Dr. philol.

**Liesma Markova** – arhitekte, restaurācijas, renovācijas un rekonstrukcijas projektu autore. Pēc viņas projektiem renovēta un restaurēta: Latvijas Nacionālo operu, mākslas muzeju “Rīgas Birža”, Kuldīgas muzeju, Jūgendstila muzeju Rīgā u.c.

**Mārtiņš Mintauris** – vēsturnieks, vēstures zinātņu doktors, Latvijas Universitātes Vēstures un filozofijas fakultātes docents, LNB vadošais pētnieks.

**Inese Sirica** – mākslas vēsturniece, mākslas zinātņu doktore, LMA asociētā profesore un Mākslas zinātnes nodaļas vadītāja.

**Gustavs Strenga** – LNB Pētniecības un interpretācijas centra vadošais pētnieks, PhD.

**Katrīna Teivāne** – fotogrāfijas pētniece, mākslas zinātņu doktore, LNB Mākslas un mūzikas centra vadītāja.

**Gīta Vanaga** – Nīcas senlietu krātuves vadītāja, novadpētniece.

**Indra Viļumsone** – LNB Letonikas un Baltijas centra vadītāja vietniece sīkiespeddarbu jomā.

### **Vasaras skolas norišu vietas**

Bārtas muzejs, Bārta, Dienvidkurzemes novads

Latviešu folkloras krātuve, Mūkusalas iela 3, Rīga

Latvijas Mākslas akadēmija, Kalpaka bulvāris 13, Rīga

Latvijas Nacionālā bibliotēka, Mūkusalas iela 3, Rīga

Latvijas Nacionālais mākslas muzejs, Jaņa Rozentāla laukuma 1, Rīga

Liepājas 17.–19. gs. interjera muzejs “Hoiijeres kundzes viesu nams”, Kungu iela 24, Liepāja  
Liepājas muzejs, Kūrmājas prospekts 16/18, Liepāja  
Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde, Mazā Pils iela 19, Rīga  
Nīcas senlietu krātuve, Nīca, Dienvidkurzemes novads  
Rucavas Tradīciju nams, Rucava, Dienvidkurzemes novads  
Svētās Annas evaņģēliski-luteriskā baznīca, Liepāja  
Svētā Jāzepa Romas katoļu katedrāle, Liepāja  
Svētās Trīsvienības evaņģēliski-luteriskā katedrāle, Liepāja

### Sadarbības partneri

Bārtas muzejs ([www.bartasmuzejs.lv](http://www.bartasmuzejs.lv))  
Latviešu folkloras krātuve ([www.lfk.lv](http://www.lfk.lv))  
Latvijas Nacionālais kultūras centrs ([www.lnkc.gov.lv](http://www.lnkc.gov.lv))  
Latvijas Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde ([www.mantojums.lv](http://www.mantojums.lv))  
Latvijas Nacionālais mākslas muzejs ([www.lnmm.lv](http://www.lnmm.lv))  
Liepājas muzejs ([www.liepajasmuzejs.lv](http://www.liepajasmuzejs.lv))  
LU Literatūras folkloras un mākslas institūts ([www.lulfmi.lv](http://www.lulfmi.lv))  
Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde ([www.nkmp.gov.lv](http://www.nkmp.gov.lv))  
Nīcas senlietu krātuve ([www.nica.lv/lv/nicas-senlietu-kratuve/](http://www.nica.lv/lv/nicas-senlietu-kratuve/))  
Latvijas restauratoru biedrība ([www.restauratorubiedriba.lv](http://www.restauratorubiedriba.lv))  
“Zvanītāji”, Rucava (<http://www.rucava.lv/lv/tradiciju-nams-zvanitaji/>)

Vasaras skola tiek realizēta projekta "Kultūras kapitāls kā resurss Latvijas ilgtspējīgai attīstībai" /CARD ietvaros

Projektu "Kultūras kapitāls kā resurss Latvijas ilgtspējīgai attīstībai" / CARD (Nr. VPP-KM-LKRVA-2020/1-0003) finansē Latvijas Republikas Kultūras ministrija valsts pētījumu programmas "Latvijas kultūra – resurss valsts attīstībai" (2020.–2022.) ietvaros. Valsts pētījumu programmu administrē Latvijas Zinātnes padome.



Vasaras skola notiek VPP projekta CARD 3. darba posmā: Kultūras mantojuma loma kultūras ekosistēmas attīstībā. Atmiņas institūcijas kā kultūras kapitāla resurss (atbildīgās kontaktpersonas: Katrīna Teivāne-Korpa (LNB) un Inese Sirica (LMA))

DP mērķis ir novērtēt kultūras mantojumu (materiālo, nemateriālo un dokumentāro) kā kultūras ekosistēmas daļu mūsdienu tehnoloģisko, ekonomisko, sociālo un vides apstākļu kontekstā; argumentēt tā nozīmi kultūras kapitāla daudzveidības un vērtības nodrošināšanā; aktualizēt, aprobēt, instrumentalizēt un komunicēt atmiņu institūciju resursu (krājumu, arhīvu) pielietojamību, lai attīstītu zināšanu bāzi par kultūras mantojuma aizsardzību, saglabāšanu, tālāknodešanu, komunikāciju un pārvaldību.